

BI

Biaix, V. Repiaix Bialba, V. Vidalba

BIANYA

Nom d'una coneguda vall de l'Alta Garrotxa, ja en el límit amb el Ripollès. S'estén des de la serra de Cap-sacosta i la serra de Puig d'Estela fins a la vall del Fluvià.

DOC. ANT. 908: «per ipso medio rio quae dicunt ¹⁰ *Biauna*» (*Hist. Lgd.* II), probablement errada de lectura per *Bianna*; c. 925: «alodium situm un comitatu Bisuldunense, in valle Segurillas --, afrontat cum torrente della Portela, qui vadit usque ad Junças et in serra *Vallis de Biana* et in serra de collo de Segurilias» (Abadal, *Cat. Car.*, doc. part. XLIII, vol. II, p. 473); 941: «in comitatu Bisuldunense in locum ubi vocant *Biana* in villa quod nominant Cubile Secho» (*Cart. Elna*, f° 66, VI, 171v); 1142: «Sig+num Raimundi de *Biana* prepositi» (Font Rius, *C. d. p.*, 159. ²⁰ 33); 1196: «ualle de *Bianna*» (Kehr, *Papsturk.*, p. 572).

1279: «presentibus Berengario de *Biana* milite» (Pons Guri, *Cart. Roca Rossa*, 6.136, p. 52); 1280: «pro ecclesia Sancti Salvatoris da *Byania*» (Rius Serra, *Rat. Decim.*, p. 89); 1290: «Jacobus de *Biana*» (CCandi, *Miscel. Hist. Cat.* II, 139); 1292: «Iacobus *Biana*, iurisperitus» (Font Rius, *C. d. p.*, doc. 355. ²⁵ 102, p. 523) (Serra Vilaró, *Pinós i Mataplana* I, p. 312); 1422: «villa de *Bisanya* vicarie Campirotundi» ³⁰ (CCandi, *Miscel. Hist. Cat.* I, 99), forma probablement ultracorrecta.

HOMÒNIMS I PARÒNIMS. 1) *Biana*. Al municipi d'Envall, a la vall del Flamicell. Recollit per Comonins (Envall, xxxvii).

2) *Viana*. Població important de la ribera de l'Ebre, al SO. de Navarra, prop ja de Logroño. Pertany al p. j. d'Estella i a la diòcesi de Calahorra. L'evolució -NN- > -n- és possible segons les lleis fonètiques de l'antic dialecte navarrès.

3) *Viana de Duero*. Municipi del p. j. d'Almazán, diòcesi de Sigüenza, prov. de Soria. Es troba en terreny pla i regat pel riu Duero.

4) *Viana de Jadraque*. En el p. j. de Sigüenza (Guadalajara), en el marge esquerre del riu Salado. ⁵

5) *Viana de Mondéjar*. Municipi del p. j. de Cifuentes (Guadalajara), diòcesi de Cuenca.

6) *Tetas de Viana*. Nom que reben popularment dues muntanyes bessones situades poc més al S. del Tajo, a la prov. de Guadalajara. El nom és ben apropiat, per tal com la seva forma recorda les mamelles d'una dona. Un dels dos cims té una altitud de 1063 metres i constitueix un excel·lent mirador sobre l'Alcàrria i sobre una part de la província de Cuenca.

7) *Viaña*. Nom d'un riu de la província de Santander, que neix a l'O. de la muntanya de Grueba i corre per bona part del p. j. de Villacarriedo.

8) *Viana de Cega*. Municipi del p. jud. d'Olmedo, prov. de Valladolid.

9) *Viana*. Llogaret del municipi de Chantada, prov. de Lugo.

10) *Viana do Bollo*. Població important situada a la dreta del riu Bibey, en la part oriental de la prov. d'Ourense, a la diòcesi d'Astorga.

11) *Viana do Castelo*. Nom d'una de les ciutats més belles de Portugal. Situada al Nord, a la província de Minho, ha tingut un paper importantíssim en la història de Portugal. La presència de la nasal intervocàlica postula -NN- antigament. És probable que el record d'aquesta ciutat (o de la seva homònima de l'Alentejo) hagi estat motiu de la creació de diversos noms brasilenys: *Viana*, illa fluvial al riu San Francisco, a l'estat de Bahia. *Viana*, serra de l'estat de Minas Geraes. *Viana*, riu de l'estat de Maranhão. *Viana*, ³⁵ riu de l'estat d'Espirito Santo.

12) *Viana do Alemtejo*. Població del S. de Portugal, al districte d'Évora, a 6 k. del riu Xarama.

13) *Viane*. Població de França, al dep. del Tarn, districte de Castres, 9 k. a l'ONO. de Lacaune.

40 14) *Vienne*. Ciutat del departament de l'Isère, al